

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 31Csp/83/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1619201912
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Žigo
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2020:1619201912.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, v konaní pred sudcom JUDr. Rastislavom Žigom, v právnej veci žalobcu: C. W., a.s., J.: XXXXXXXXX, sídlom B. X. XXXX/X, A. - K. M., proti žalovanému: T. D., narodený XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, o zaplatenie: 970 € s príslušenstvom

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 894 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 894 € od 18.06.2017 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd vo zvyšku žalobu z a m i e t a .

III. Súd p r i z n á v a žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 84,32% voči žalovanému, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 16.08.2019 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 571 €, úroku z omeškania vo výške 5 % zo sumy 571 € od 18.06.2017 do zaplatenia, sumy 399 €, 5 % ročného úroku z omeškania zo sumy 399 € od 18.06.2017 do zaplatenia. Svoj nárok žalobca odôvodnil tým, že dňa 15.02.2017 uzavrel so žalovaným ako dlžníkom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovanému poskytol úver vo výške 500,00 €, a to bezhotovostne prevodom na účet označený žalovaným. Úver bol žalovanému poskytnutý za úrok vo výške 26,96 % p.a., čo predstavovalo sumu 76 € a žalovaný sa sumu 576 € zaviazal žalobcovi uhradiť v 12 mesačných splátkach po 48 €. Keďže žalovaný svoju povinnosť nesplnil a na Zmluvu o úvere nezaplatil nič, upozornil ho žalobca Predžalobnou upomienkou zo dňa 24.06.2017 na možnosť zosplatenia a Oznámením o zosplatení záväzku zo dňa 19.07.2017 ho upovedomil o tom, že jeho záväzok bol zosplatený k 17.06.2017.

2. Žalobca ďalej žalobou požadoval zaplatenie sumy 399 € s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne od 18.06.2017 do zaplatenia s tým, že dňa 15.02.2017 uzavrel so žalovaným Zmluvu o pôžičke č. 1201710150, na základe ktorej poskytol žalovanému účelovú pôžičku v sume 399 na úhradu kúpnej ceny podľa kúpnej zmluvy č. 170152 uzavretej medzi žalovaným a predávajúcim. Úver bol poskytnutý bezhotovostne na účet predávajúceho. Keďže žalovaný svoju povinnosť nesplnil, upozornil ho žalobca Predžalobnou upomienkou zo dňa 24.05.2017 na možnosť zosplatenia a Oznámením o zosplatení záväzku zo dňa 18.06.2017 ho upovedomil o tom, že jeho záväzok bol zosplatený k 17.06.2017.

3. Žalovanému bola žaloba riadne doručená dňa 19.11.2019 a súčasne bol vyzvaný na vyjadrenie k žalobe. Žalovaný sa k žalobe v stanovenej lehote nevyjadril a skutkové tvrdenia žalobcu nepoprel.

4. Podľa § 297 CSP súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, alebo b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,00 Eur.

5. Súd vo veci stanovil termín pojednávania na deň 05.02.2020. Žalobcovi a aj žalovanému bolo predvolanie na pojednávanie riadne doručené, pričom svoju neúčast' neospravedlnili. Súd podľa § 180 CSP rozhodol o tom, že sa bude konať pojednávanie v neprítomnosti strán sporu.

6. Súd sa oboznámil so žalobou a vykonal dokazovanie týmito listinnými dôkazmi: amortizačnou tabuľkou pre zmluvu č. XXXXXXXXXX, Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, zmluvou o pôžičke č. XXXXXXXXXX, predžalobnou upomienkou zo dňa 24.05.2017, zo dňa 24.06.2017, oznámením o zosplatnení záväzku zo dňa 18.06.2017, zo dňa 19.07.2017.

7. Súd s prihliadnutím na fakt, že žalovaný žiadne tvrdenia žalobcu napriek riadnemu doručeniu žaloby nerozporoval, zistil nasledovný skutkový a právny stav veci, pričom vychádzal z ustanovení právnych predpisov účinných v čase uzavretia Zmlúv o úvere:

8. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

11. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

13. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

14. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

15. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

16. Podľa § 3 nariadenia vlády 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

17. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch („Zákon o SÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľností určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

18. Podľa § 9 ods. 2 Zákona o SÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa) k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia, u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16, v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) informáciu o možnosti

mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23, z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok. aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

19. Podľa § 11 ods. 1 Zákona o SÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1, d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia, g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

20. Súd po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že žalovaný uzavrel so žalobcom dňa 15.02.2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 120170150 ktorou žalobca žalovanému poskytol úver vo výške 500,00 €. Úver bol žalovaný povinný vrátiť v 12 mesačných splátkach po 48 €. Úroková sadzba bola dohodnutá na 26,96 %, RPMN 32,12 %, priemerná RPMN 27,88 %. Celkové náklady spotrebiteľa boli vyčíslené na 76 €. Splátky boli splatné k 30. dňu v kalendárnom mesiaci. Vzhľadom na omeškanie žalovaného s platením splátok vyzval žalobca listom zo dňa 24.06.2017 žalovaného na úhradu záväzku v omeškaní a upozornil ho, že ak k úhrade nedôjde, uplatní si právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Listom zo dňa 19.07.2017 oznámil žalobca žalovanému, že záväzok zo Zmluvy o úvere bol z dôvodu omeškania s jeho splácaním ku dňu 17.06.2017 zosplatený.

21. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že žalovaný uzavrel so žalobcom dňa 15.02.2017 tiež Zmluvu o pôžičke, ktorou žalobca žalovanému poskytol viazanú pôžičku vo výške 399 € na financovanie „Členstva VIP“ na základe kúpnej zmluvy č. 170152 uzavretej medzi žalovaným a spoločnosťou EduHouse a.s., Zelinárska 8, 821 08 Bratislava, ktorého cena je 399 €. Úver bol žalovaný povinný vrátiť v 7 mesačných splátkach po 57 €. Vzhľadom na omeškanie žalovaného s platením splátok vyzval žalobca listom zo dňa 24.05.2017 žalovaného na úhradu záväzku v omeškaní a upozornil ho, že ak k úhrade nedôjde, uplatní si právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Listom zo dňa 18.06.2017 oznámil žalobca žalovanému, že záväzok zo Zmluvy o úvere bol z dôvodu omeškania s jeho splácaním ku dňu 17.06.2017 zosplatený.

22. Strany sporu teda platne uzavreli obe Zmluvy o úvere a pôžičke, čím medzi nimi vznikli právne vzťahy, ktoré je od ich vzniku nevyhnutné posudzovať nielen podľa príslušných ustanovení § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ale aj podľa právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, prípadne i zákon č. 129/2010 Z.z.), keďže žalobca pri uzatváraní predmetných Zmlúv o úvere vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní Zmlúv nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

23. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere podriadil súd aj pod právny režim Zákona o SÚ, keďže spotrebiteľským úverom sa na účely tohto zákona rozumie (o.i.) aj dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru. Žalovaný má s poukazom na § 2 písm. a) citovaného zákona postavenie spotrebiteľa, keďže v konaní nebolo žalobcom tvrdené, a teda ani preukazované, že žalovanému boli úvery poskytnuté na výkon povolania alebo podnikania a žalobca má s poukazom na § 2 písm. b) citovaného zákona postavenie veriteľa, keďže do právneho vzťahu so žalovaným vstupoval ako právnická osoba poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Vzhľadom na skutočnosť, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným bol posúdený súdom ako spotrebiteľský a podradený pod režim zákona č. 129/2010 Z.z., súd podrobil uzavreté Zmluvy súdnej kontrole v otázke splnenia zákonných podmienok uzavretia zmluvy v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a žiadne pochybenie nezistil.

24. Súd zistil, že žalovaný sa v Zmluve č. XXXXXXXXX zaviazal za poskytnutý úver zaplatiť úroky s tým, že ročná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 26,96 %. Súd sa preto zaoberal otázkou výšky ročnej úrokovej sadzby uvedenej v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Ústavný súd SR v náleze z 28.02.1995, sp. zn. Pl. ÚS 10/95, okrem iného uviedol, že aj keď sú úroky z pôžičky predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi, neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda sa nesmie priečiť dobrým mravom. Závisí preto od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustálil, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi. Taktiež Najvyšší súd Českej republiky konštatoval, že Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len na dohode účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rovnako aj u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok NS ČR z 15.12.2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004/. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavami v čase uzatvorenia zmluvy / rozhodnutie NS SR 1 MCdo 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009/. Najvyšší súd SR v rozsudku 1 Cdo 57/2005 z 01.07.2010 uviedol, že pri posudzovaní primeranosti dojednanej výšky úrokov pri peňažnej pôžičke treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval, ako aj porovnať úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov.

25. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR z 26.04.2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011 pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Krajský súd v Prešove v rozsudku č.k. 8 Co 152/2015 zo dňa 25.04.2016 taktiež konštatoval, že doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100% je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100% oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností.

26. Je potrebné poukázať taktiež na skutočnosť, že pojem odplata zahŕňa v sebe okrem úroku aj iné zložky, napr. poplatky a iné plnenia a ako také spravidla predstavujú vyššiu hodnotu, než úroky. Inak povedané, je potrebné rozlišovať medzi inštitútom úrokovej sadzby (úroky za úver) a inštitútom RPMN (ročná percentuálna miera nákladov). Administratívny strop zákonodarca stanovil nie na úroky ale na RPMN, ktorá zahŕňa aj poplatky a obdobie splácania. Ide o celkové náklady na úver. Žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú zložkou pre výpočet RPMN, ale nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. / viď napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 19 Co 169/2018 zo dňa 28.03.2019/

27. Súd pri posudzovaní dojednaných úrokov s dobrými mravmi konal a rozhodoval v súlade s princípom právnej istoty vymedzeným v čl. 2 Civilného sporového poriadku a zohľadnil vyššie uvedenú ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. V danom prípade právny predchodca žalobcu v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 120170150 uviedol úrok vo výške 26,96%, pričom zmluva bola uzatvorená dňa 15.02.2017 na 12 mesačných splátok, t.j. so splácaním po dobu 1 roku. Súd z informácii Národnej banky Slovenska zverejnených na ich webovom sídle zistil, že priemerný úrok v 02/2017 pre spotrebiteľské úvery do jedného roka bol 7,64 %. Právnym predchodcom žalobcu bol dojednaný úrok 26,96% a teda viac ako 100% prevyšujúci priemerné porovnateľné úroky pri spotrebiteľských úveroch. Preto súd dojednanie o úrokoch z predmetnej pôžičky vo výške 26,96 % v danej výške považoval za dojednané v rozpore s dobrými mravmi a za neprijateľnú podmienku, ktorá v zmysle § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka je neplatná. Aj vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov presahujúcu viac ako 100% výšku priemerných úrokových sadzieb v obdobných spotrebiteľských vzťahoch za absolútne neplatnú (§ 39, § 41 Občianskeho zákonníka) a z tohto dôvodu v zmluve absentuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch.

28. Vzhľadom na to, že dojednaný úrok je v rozpore s dobrými mravmi a teda je v tejto časti zmluva neplatná, so zreteľom na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a) cit. zákona súd považuje poskytnutý spotrebiteľský úver zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 1201700150 za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 500 €. Žalovaný právnomu predchodcovi pôvodného žalobcu - postupcu uhradil sumu 5 €. Táto skutočnosť bola taktiež v konaní nesporná. Žalobca má teda nárok vzhľadom na konštatovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutej pôžičky iba na vrátenie požičanej sumy 500 € bez úrokov a poplatkov po odpočítaní všetkých úhrad žalovaného a teda na sumu 495 €. Vo zvyšnej časti z uplatnenej sumy 571 € s príslušenstvom súd žalobu zamietol. Žalobca má taktiež nárok na uhradenie sumy 399 € zo zmluvy o pôžičke zo dňa 15.02.2017, ktorá bola bezúročná, ktorej poskytnutie a ani výšku žalovaný nerozporoval. Súd celkovo priznal žalobcovi sumu 495 € + 399 € = 894 € a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

29. Keďže žalovaný sa dostal s úhradou svojho dlhu do omeškania, súd mu uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi okrem dlžnej istiny aj úroky z omeškania vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania (§ 517 ods. 1 prvá veta, ods. 2 O.z. v spojení s § 3 nariadenia č. 87/1995 Z.z.), t.j. 5 % ročne od 18.06.2017 do zaplatenia dlžnej súdom priznanej istiny vo výške 894 € a vo zvyšnej časti príslušenstva žalobu zamietol.

30. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. &žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy 970 € a bol úspešný v časti sumy 894 €. Súd vykonal výpočet $894 \times 100 / 970 = 92,16 \%$ úspech žalobcu. Potom úspech žalovaného $100 - 92,16 = 7,84\%$ a teda celkový úspech žalobcu $92,16 - 7,84 = 84,32 \%$. Súd teda priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 84,32% voči žalovanému.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č . 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok).